

Ryszard Rogosz

Szczecinek. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 3, 95-97

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

St a n o w i s k o 2

W odległości 160 m na S od wykopów z 1965 roku natrafiono w starej piaśnicy na dużą ilość fragmentów naczyń kultury trzcinieckiej. W wykonanym w tym miejscu wykopie odeślono na głębokości 0,7 m jamy dwóch grobów szkieletowych. Grób nr 1 zawierał fragmenty dwóch szkieletów oraz dwa całe naczynia leżące w pobliżu osaszki wyższego osobnika. Wśród kości długich znaleziono dwa paciorki bursztynowe oraz zniszczone ozdoby brązowe w kształcie sprężynek z taśmowatego drutu. Grób nr 2 zawierał drobne fragmenty kości, zębów ludzkich oraz części zniszczonych naczyń. Brak czasu nie pozwolił na prowadzenie w tym miejscu dalszych wykopów. Zabezpieczono jedynie teren do następnego sezonu badawczego. Należy przypuszczać, że dalsze partie omentaryjska, o ile nie uległy zniszczeniu przy wybieraniu piasku, zostaną odkryte w przyszłym roku.

SZCZECINEK

Stanowisko 2

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska PKZ Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Ryszard Rogosz. Finansował WKZ w Koszalinie. Pierwszy sezon badań /badania zostały zakończone/. Grodzisko ludności kultury żużyckiej z młodszej epoki brązu i okresu halsztackiego oraz osada wczesnośredniowieczna.

Stanowisko położone jest na południowo-wschodnim skraju miasta Szczecinka u nasady półwyspu przy południowo-wschodnim brzegu jeziora Trzesieka. Określane dotychczas jako domniemane

grodzisko, usytuowane jest na niewielkim wywyższeniu terenowym opadającym łagodnym skłonem w kierunku jeziora. Mocno zalesione, kształtu podkowiastego o wymiarach 120 x 120 m i różnicy poziomów 7,5 m w stosunku do lustra wody w jeziorze. Wschodnia partia obiektu jest mocno zdeformowana pracami niwelacyjnymi, które prowadzono podczas budowy wieży widokowej w początkach XX wieku. W trakcie tegorocznych badań wytyczono dwie osie wykopów w układzie wschód-zachód i północ-południe, przecinające krzyżowo cały obiekt. Ogółem założono 10 wykopów obejmujących w sumie powierzchnię 250 m².

Uzyskano dosyć wyraźny obraz rozplanowania i funkcji obiektu. Przede wszystkim uchwycono we wschodniej i zachodniej części obiektu ślady umocnień w postaci wałów ziemnych. W partii wschodniej zachował się tylko skłon wewnętrzny wału, reszta zaś została całkowicie zniszczona wspomnianymi niwelacjami. Nieco lepiej przedstawiała się sytuacja w części zachodniej, gdzie odkryto stosunkowo dobrze zachowane jądro glinianego wału. Tuż przy jego stopie wewnętrznej odkryto późziemiankę ludności kultury Łużyckiej. Nad ziemianką zalegały trzy warstwy /ogólna ich miąższość wynosiła 180/ przykrywające jednocześnie stopę wewnętrzną wału, nasycone wyłącznie materiałem kulturowym typowym dla ludności kultury Łużyckiej. Podobną stratygrafię uchwycono również w części południowej obiektu, gdzie jednak nie zachowały się ślady umocnień.

Pozostała partia obiektu tzn. część wschodnia i północna były w znacznym stopniu zniszczone i uchwycono tu na niewielkich głębokościach /50-80/ pojedyncze jamy i paleniska zagłębiane w gliniastym calcu, które również zawierały czysty materiał Łużycki.

Wstępna analiza materiału, reprezentowanego głównie przez ceramikę o schropowaconych powierzchniach zewnętrznych, gładzonych wewnątrzach, tzn. ułamki naczyń cienkościennych o lekko przyciemnionych powierzchniach, sporadycznie występujące naczynia z uchami oraz guzkami, pozwoliła na wydatowanie go na młodszy okres epoki brązu i ewentualnie początek Hallstatt C.

Prawdopodobnie na ten okres przypada funkcjonowanie warownego grodu ludności kultury Łużyckiej, na którym następnie lokuje się osadnictwo znacznie młodsze.

W trakcie przeprowadzonych badań odkryto w środkowej partii obiektu tuż pod humusem ślady rozwleczonych palenisk wczesnośredniowiecznych, zagłębionych niekiedy w ocalu.

Dodać też należy, że palenisko z tego okresu odkryto również w zachodniej części stanowiska, też u podstawy zewnętrznej wspomnianego wału. Bezładne rozmieszczenie luźnych palenisk, absolutny brak warstwy wczesnośredniowiecznej, stosunkowo skromna ilość materiału z tego okresu, jak też fakt lokowania palenisk na zewnętrznych umocnieniach wydaje się potwierdzać uprzednie spostrzeżenia. Zapewne osadnictwo młodsze miało otwarty charakter osadniczy, który w oparciu o zebrane ułamki naczyń, obtaczane zwykle tylko w górnych partiach należy datować wstępnie na IX-XI wiek.

SMIĘŁY, pow. Koło

Museum Archeologiczne
i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził Zygmunt Błaszczak /pod kierunkiem prof. dra Konrada Jażdżewskiego/ przy współ-